

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Ivety Veselé ve věci

oprávněné: **JSC DTEK Krymenergo**, registrační číslo: 00131400
sídlem Gareta Dzhonsa 8/20D, Kyjev 04119, Ukrajina
zastoupená advokátem JUDr. Robertem Pelikánem, Ph.D.
sídlem Pernerova 691/42, Karlín, 186 00 Praha 8

proti

povinné: **Ruská federace**
sídlo Velvyslanectví Ruské federace v České republice
na adrese Ukrajinských hrdinů 19/6, 160 00 Praha 6 - Bubeneč

o návrhu oprávněné ze dne 10. 4. 2025 na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí povinné pro 207 800 000 USD s příslušenstvím, k odvolání oprávněné proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 21. července 2025, č. j. 34 E 2/2025-458

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným usnesením soud prvního stupně zamítl návrh oprávněné ze dne 10. 4. 2025 na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí povinné na podkladě rozhodčího nálezu ze dne 1. 11. 2023, vydaného Stálým rozhodčím soudem se sídlem v Haagu pod sp. zn. PCA č. 2018-41, dále též jen „rozhodčí náleze“ (*vyrok I*). Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (*vyrok II*).
2. Své rozhodnutí obvodní soud odůvodnil tím, že oprávněná se domáhá výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí ve vlastnictví povinné na podkladě rozhodčího nálezu a připojila apostilovaný rozhodčí náleze (*založen na č. l. 21-202 spisu*), Dohodu o podpoře a vzájemné podpoře investic ze dne 27. 11. 1998 (dále jen „Dohoda“) obsahující rozhodčí doložku (*založena v přílohovém spisu*), a to vždy s úředním překladem do českého jazyka, spolu s listinami prokazujícími vlastnictví povinné k prodeji navrhovaným nemovitým věcem a způsob jejich aktuálního užívání.
3. Obvodní soud uzavřel, že Ruská federace a Ukrajina uzavřely Dohodu, kde v čl. 9 odst. 2 písm. c) a odst. 3 udělily souhlas s předložením jakýchkoli sporů mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany, vzniklých v souvislosti s investicemi, k rozhodování rozhodčímu soudu ustavenému *ad hoc* podle Rozhodčích pravidel Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo s tím, že tento rozhodčí náleze bude konečný a závazný pro obě strany sporu.
4. Rozhodčím nálezem bylo rozhodnuto o nároku oprávněné z titulu nezákonného vyvlastnění investice oprávněné dle čl. 5 Dohody tak, že povinné uloženo zaplatit oprávněné náhradu škody v celkové výši 207 800 000 USD spolu s úroky z této částky ve výši sazby LIBOR platné pro tříměsíční vklady denominované v USD (nebo ekvivalentní sazby SOFR) a marží ve výši 1 %, vše úročené složeným úročením s jednoletým úrokovacím obdobím od 22. 1. 2015 do data zaplacení, jakož i částku 1 362 422,88 USD, kterou oprávněná uhradila za administrativní náklady, a částku 9 401 644,76 USD, která jí vznikla jako náklady řízení.

5. Obvodní soud konstatoval, že se jedná o řízení s cizím prvkem, neboť účastníci nejsou státními příslušníky České republiky a ani samotné rozhodnutí, jehož výkonu se oprávněná domáhá, nebylo vydáno soudními anebo rozhodčími orgány na jejím území.
6. Po právní stránce obvodní soud obvodní soud odkázal na ust. § 1 písm. g) a § 2 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“) se závěrem, že aplikace ZMPS je subsidiární a přednost má použití Newyorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, zveřejněné ve vyhlášce ministra zahraničních věcí pod č. 74/1959 Sb. a pro Československou republiku účinné ode dne 10. 10. 1959 (dále jen „Newyorská úmluva“), neboť Newyorská úmluva patří do kategorie mezinárodních smluv dle čl. 10 Ústavy České republiky (*viz Bělohlávek, A. Komentář k § 121. In: Bělohlávek, A. Zákon o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů. Zákon o mezinárodním právu soukromém (vybraná ustanovení): Komentář (Praha: C. H. Beck, 2023)*).
7. Prvostupňový soud dále konstatoval, že Newyorská úmluva se vztahuje na uznání a výkon rozhodčích nálezů, které vyplývají ze sporů mezi osobami fyzickými nebo právnickými a byly vydány na území jiného státu než toho, v němž je žádáno o jejich uznání a výkon. Úmluva se vztahuje i na rozhodčí nálezy, které nejsou pokládány za nálezy místní (národní) ve státě, v němž je žádáno o jejich uznání a výkon (čl. I). Ačkoliv čl. 1 Newyorské úmluvy výslovně odkazuje toliko na spory mezi fyzickými a právnickými osobami, je třeba druhý z těchto pojmů vykládat extenzivně tak, že zahrnuje i právnické osoby podle práva veřejného, tedy i státy, státem vlastněné společnosti a státní úřady nebo mezinárodní organizace /*viz Ehle, B. Art. I. In: Wolff, R. (ed.), New York Convention Article-by-Article Commentary (Bloomsbury Publishing, 2019), marg. 139/*. Uzavřel tak, že uvedená kategorie sporů koresponduje s typem řízení vedeným mezi oprávněnou a povinnou na základě Rozhodčích pravidel UNCITRAL.
8. Článek III Newyorské úmluvy zavazuje každou smluvní stranu uznat rozhodčí nález za závazný a povolit jeho výkon dle předpisů o řízení, které se užijí na území, kde je nález uplatňován. Pro uznání a výkon nálezů, na něž se tato Úmluva vztahuje, přitom nesmí být kladeny podstatně tíživější podmínky či požadovány vyšší soudní poplatky, než jaké jsou stanoveny pro uznání a výkon rozhodčích nálezů místních (národních). Tato zásada se odráží i v § 122 odst. 1 ZMPS, dle něhož se uznání cizího rozhodčího nálezu nevyslovuje zvláštním rozhodnutím, ale je zajištěno pouze tím, že se k němu při zachování podmínek v § 120 a § 121 ZMPS přihlédně, jako by šlo o český rozhodčí nález.
9. Soud poté zkoumal formální náležitosti pro nařízení výkonu rozhodčího nálezu s akcentem na to, že soud zabývající se otázkou uznání a výkonu cizího rozhodčího nálezu není zásadně oprávněn sám hodnotit meritum sporu ani věcnou správnost nálezu /*viz Hennecke, R. Art. V. In: Wolff, R. (ed.), New York Convention Article-by-Article Commentary (Bloomsbury Publishing, 2019), marg. 19, či usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1511/2000/*. Soud tak konstatoval, že oprávněná splnila všechny požadavky dle čl. IV Newyorské úmluvy (tj. předložila spolu s žádostí řádně potvrzený prvopis nálezu, resp. jeho řádně ověřenou kopii, a písemnou dohodu o rozhodčím řízení, a to včetně překladů do českého jazyka).
10. Nakonec, protože všechny shora uvedené požadavky shledal splněné, obvodní soud přistoupil k materiálnímu přezkumu podle čl. V odst. 2 písm. b) Newyorské úmluvy, který taxativně vyjmenovává okolnosti, za nichž je soud oprávněn výkon rozhodčího nálezu odepřít *ex officio* (neboť povinná nebyla zatím o zahájení řízení informována). Obvodní soud uzavřel, že uznání nebo výkon rozhodčího nálezu by byly v rozporu s veřejným pořádkem České republiky, proto návrh oprávněné na výkon rozhodčího nálezu zamítl.
11. Svůj závěr odůvodnil tím, že výhrada veřejného pořádku slouží jako klíčová pojistka proti rozhodčím nálezům, které jsou svou povahou neslučitelné s právním řádem státu, kde má být nález vykonán /*viz Wolff, R. Art. V. In: Wolff, R. (ed.), New York Convention Article-by-Article Commentary (Bloomsbury Publishing, 2019), marg. 490/*. Vzhledem ke smyslu této výhrady je poté plně

v diskreci jednotlivých smluvních stran Newyorské úmluvy, jaké skutečnosti do předmětné kategorie zařadí, a to ať už legislativní cestou či judikatorně /viz *Sheppard, A. Interim ILA Report on Public Policy as a Bar to Enforcement of International Arbitral Awards (2003) Arbitration International 19(2), str. 217/*. Je nerozhodné, pokud stejný rozhodčí nález (příp. nález jemu obdobný) byl uznán či vykonán soudy jiné smluvní strany Newyorské úmluvy na jejím území, a to včetně soudů Ukrajiny jako domovského státu oprávněné, neboť závěry těchto soudních orgánů nejsou a ani nemohou být závazné pro český soud, který má výlučnou pravomoc ve vztahu k autonomnímu výkladu pojmu veřejného pořádku na území České republiky. Při výkladu tohoto pojmu tak obvodní soud vycházel z judikatury Ústavního soudu, podle které rozpor s veřejným pořádkem lze shledat zejména tehdy, pokud by přiznání účinku vykonatelnosti rozhodčího nálezu odporovalo „základním principům ústavního a právního řádu, společenského zřízení a veřejného pořádku“, přičemž by se v takovém případě jednalo o „porušení takového zájmu, na kterém je třeba zcela jednoznačně a v každém ohledu trvat“ (viz *usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 189/10*).

12. Investiční spor účastníků, který byl řešen rozhodčím nálezem, má souvislost s aktuálně probíhajícím mezinárodním ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Přestože tento konflikt formálně vygradoval v únoru 2022 v důsledku ozbrojené agrese Ruské federace, tak Ruská federace zasahovala do teritoriální integrity Ukrajiny již na přelomu února a března 2014, kdy provedla anexi původně ukrajinského území na poloostrově Krym a tuto oblast si nárokuje jako územní suverén. Právě tato událost se stala podnětem k zahájení rozhodčího řízení pro porušení Dohody, neboť v návaznosti na ilegální anexi Krymu se z čistě vnitrostátních ukrajinských investic měly stát investice fakticky zahraniční, které tak mohly využít výhod zvýšené právní ochrany na základě dotčené mezinárodní smlouvy (viz *rozhodčí nález, body 250-299*). Soud výkonu rozhodnutí není oprávněn zpochybňovat interpretaci čl. 1 Dohody týkající se pojmu „investice“ a „území“ smluvní strany ze strany rozhodčího soudu a uznání jeho jurisdikce, ale má za to, že samotný výkon rozhodčího nálezu a tím i přiznání právních účinků tomuto nálezu vede ke zpochybnění základních ústavních principů a hodnot, tvořících veřejný pořádek České republiky. V tomto směru odkázal na čl. 1 odst. 2 Ústavy České republiky, podle kterého Česká republika dodržuje závazky, jež pro ni vyplývají z mezinárodního práva.
13. Do kategorie mezinárodněprávních závazků České republiky spadají jak závazky smluvní povahy, tak též závazky vyplývající z mezinárodního obyčejového práva /viz *Mikule, V. a Suchánek, R. Komentář k čl. 1. In: Sládeček, V. a kol. Ústava České republiky: Komentář (Praha: C.H. Beck, 2016), marg. 14/*. Podle rezoluce Valného shromáždění OSN č. 3314 z roku 1974, obsahující Deklaraci zásad přátelských vztahů a spolupráce mezi státy, za stěžejní normy mezinárodněprávní povahy jsou považovány zejména princip svrchované rovnosti států, jakož i zásada vzájemného nevměšování se do vnitrostátních záležitostí.
14. Z návrhu oprávněné je zřejmé, že výkon rozhodčího nálezu vydaného v řízení, jehož účelem je obecně poskytování právní ochrany toliko zahraničním investicím, je fakticky podmíněno též vyhodnocením, že oblast Krymu tvoří území Ruské federace, resp. že Ruská federace vykonává nad touto oblastí územní svrchovanost v souladu s mezinárodním právem, neboť v opačném případě by dotčený nález nemohl být ani vydán. Takový závěr je však v přímém rozporu s oficiálním stanoviskem vlády České republiky k otázce anexe Krymu Ruskou federací ze dne 7. 5. 2024, č. j. 110830-4/2024-MZV/MPO, vyžádaným zdejším soudem pro účely obdobné věci (*řešené v rámci exekučního řízení vedeného pod sp. zn. 34 EXE 1771/2023*), které považuje anektování tohoto území za mezinárodně protiprávní akt bez jakýchkoli právních účinků (*založeno na č. l. 457 spisu*). Za situace, kdy by soud přistoupil k výkonu rozhodčího nálezu na území České republiky, zpochybnil by tímto krokem jak územní svrchovanost Ukrajiny nad oblastí Krymu, tak i její teritoriální integritu jakožto jednotného státu, neboť by tím připustil, že zmařená investice oprávněné jako ukrajinského státního příslušníka, jejíž náhrada s příslušenstvím je v tomto řízení vymáhána, byla fakticky učiněna na území cizího státu, resp. v oblasti pod jeho legální svrchovanou kontrolou, nikoli na území Ukrajiny.

15. K rozšíření smluvní ochrany nad investicemi ukrajinského původu realizovanými na území Krymu nemohlo dojít na základě sukcese do Dohody poté, kdy Ruská federace jako stát nástupce předmětnou část ukrajinského teritoria ilegálně anektovala. Případná sukcese do mezinárodních smluv ve vztahu mezi Ruskou federací a Ukrajinou se řídí výlučně pravidly obyčejového mezinárodního práva, neboť Ruská federace dosud Vídeňskou úmluvu o sukcesi států ve vztahu ke smlouvám (publikovanou ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí ve sdělení č. 292/1999 Sb.) jako kodifikaci právních norem pro tuto oblast neratifikoval. I pokud by se tak nicméně stalo, čl. 6 Vídeňské úmluvy výslovně uvádí, že ustanovení této smlouvy jsou aplikovatelná toliko pro případy sukcese, která se udála v souladu s obecným mezinárodním právem, nikoli protiprávním aktem /viz Dumberry, P. *Requiem for Crimea: Why Tribunals Should Have Declined Jurisdiction over the Claims of Ukrainian Investors against Russian under the Ukraine-Russia BIT (2018) Journal of International Dispute Settlement* 9(3), str. 513-514/. Totožná premisa se poté vztahuje i k obyčejové zásadě o přechodu mezinárodních smluv státu nástupce na nově připojenou část území, která se v čl. 15 Vídeňské úmluvy věrně odráží /Costalloe, D. *Treaty Succession in Annexed Territory* (2016) *International & Comparative Law Quarterly* 65(2), str. 378/.
16. Výkonem rozhodčího nálezu by tak došlo k porušení závazků vůči Ukrajině i závazků vůči celému mezinárodnímu společenství. Podle čl. 41 odst. 2 Návrhu článků o odpovědnosti států za mezinárodně protiprávní chování, je každý stát povinen neuznat jako legální situaci vyplývající ze závažného porušení kogentních norem mezinárodního práva, mezi něž patří mimo jiné i zákaz použití ozbrojené síly v mezinárodních vztazích (srov. *zprávu Komise OSN pro mezinárodní právo* z 53. zasedání, publikovanou v *Yearbook of the International Law Commission*, vol. II, část 2, str. 112, odst. 4). Mezinárodní soudní dvůr přitom dovodil, že tato povinnost má bezprostřední souvislost s již citovanými principy ve výše zmíněné Deklaraci zásad, která je díky jednomyslnému přijetí na půdě Valného shromáždění OSN považována za všeobecně závaznou /viz *Vojenské a polovojskové aktivity na území Nikaragui a proti ní (Nikaragua v. USA), rozsudek, ICJ Reports 1986 (14), str. 100, odst. 188/*.
17. Tento závěr soud přijal, přestože si byl vědom toho, že Ruská federace oprávněna těžit ze svého protiprávního chování a že oprávněná byla vážně poškozena v důsledku ozbrojené invaze ze strany Ruské federace, kterou Česká republika stanoviskem svých vrcholných státních orgánů odsoudila jako mezinárodně protiprávní chování Ruské federace. Výkonem rozhodčího nálezu by byl uvedený postoj zcela popřen a soudu nepřisluší řešit otázku možných způsobů odškodnění újmy, která vznikla ukrajinským osobám v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, resp. nabízí možnost jednání a rozhodčí řízení mezi Ukrajinou a Ruskou federací na základě čl. 10 Dohody či podání stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva, jemuž zůstala zachována soudní pravomoc řešit spory týkající se porušení Evropské úmluvy o lidských právech, k nimž došlo před 16. 9. 2022, tj. datem, kdy Ruská federace od dotčené mezinárodní smlouvy odstoupila.
18. Pro nadbytečnost se soud nezabýval otázkou potenciální exekuční imunity Ruské federace nad vlastněnými a k prodeji navrženými nemovitostmi, ani případným dopadům aktuálně probíhajícího řízení o návrhu na zrušení podkladového rozhodčího nálezu, které bylo dne 1. 2. 2024 zahájeno povinnou u odvolacího soudu v Haagu.
19. O nákladech řízení mezi účastníky soud prvního stupně rozhodl podle § 254 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. s přihlédnutím k tomu, že povinné žádné náklady řízení nevznikly.
20. Proti tomuto usnesení podala oprávněná včasné a přípustné **odvolání**. Navrhla, aby odvolací soud napadení rozhodnutí změnil, nebo zrušil. Má za to, že uznání a výkon rozhodčího nálezu nejsou v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky ani stanoviskem vlády České republiky k otázce anexe Krymu a je i v souladu s postojem České republiky a Evropské unie vůči Ukrajině. Stanovisko vlády nemůže být v rozporu s rozhodčím nálezem, neboť otázka územní svrchovanosti nebyla relevantní, podstatná byla faktická kontrola nad daným územím. Stanovisko Ukrajiny je takové, že Ruská federace vykonává nad územím Krymu jurisdikci i faktickou kontrolu, čímž

převzala závazky k ochraně investic dle Dohody. Výkon rozhodčího nálezu tak nemůže být v rozporu s mezinárodními závazky České republiky k Ukrajině, výkonem rozhodnutí ani Ukrajině nebude způsobena žádná újma, Ukrajina se aktivně snaží pomáhat oprávněným (poškozeným) ve snaze vymoci si náhradu škody, např. i prostřednictvím uvedeného stanoviska. Nemožnost výkonu rozhodčího nálezu je v rozporu s postojem České republiky vůči Ukrajině, Rusku a mezinárodním závazkům. Odmítání výkonu rozhodčího nálezu vede k odepření ochrany ukrajinským společnostem, které jsou poškozeny protiprávními válečnými operacemi Ruské federace na napadeném území Ukrajiny; tento postup soudu popírá postoj České republiky podporující Ukrajinu. Naopak uznání a výkon rozhodčího nálezu jsou projevem postoje České republiky k uvedené anexi, který je navíc souladný též s postojem mezinárodního společenství, které výkon obdobných rozhodčích nálezů umožňuje. Žádný z obdobných rozhodčích nálezů nebyl zrušen, a to ani v zemí svého vydání (Francie, Nizozemí, Švýcarsko, které k otázce anexe Krymu zastávají stejný postoj jako Česká republika), neexistuje ani žádné rozhodnutí jiného státu o zamítnutí výkonu obdobných rozhodčích nálezů pro rozpor s veřejným pořádkem; naopak výkon už je povolen ve Francii, Finsku a Velké Británii (které zastávají rovněž stejný postoj k anexi Krymu jako Česká republika). Institut rozporu s veřejným pořádkem má být užíván restriktivně (zdržlivost v tomto případě je o to naléhavější, že rozhodčí nálezy byl vydán v Nizozemí, které je stejně jako Česká republika součástí Evropské unie a mezinárodního společenství). Veřejný pořádek navíc nemá sloužit jako nástroj k věcnému přezkumu rozhodčího nálezu, což obvodní soud nerespektoval a svůj nesouhlas se závěry rozhodců o aplikovatelnosti Dohody vtělil do závěru o rozporu s veřejným pořádkem; stejně tak body 15 – 16 odůvodnění jsou jen polemikou soudu s příslušností tribunálu, s výkladem pojmu investice a území dle Dohody. Řízení o zrušení rozhodčího nálezu nebrání vedení vykonávacího řízení, viz čl. VI Newyorské Úmluvy, a pokud by povinná námitka existence tohoto řízení uplatnila, mohlo by to být důvodem odkladu výkonu rozhodnutí.

21. Povinná se k odvolání oprávněné nevyjádřila, dosud nebyla soudem o řízení informována.
22. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř. ve spojení s § 254 o. s. ř.) bez nutnosti nařízení jednání (§ 254 odst. 8 o.s.ř.).
23. Obvodní soud správně posoudil, že se jedná o věc s mezinárodním prvkem představovaným jak subjekty na obou stranách řízení (oprávněná je ukrajinskou osobou, povinnou je cizí stát: Ruská federace), tak i tím, že vykonávaným rozhodnutím je rozhodčí nálezy vydaný u Stálým rozhodčím soudem v Haagu. Na uvedenou problematiku ve smyslu § 2 ZMPS nelze použít žádnou dvoustrannou smlouvu, obvodní soud tak zcela správně aplikoval Newyorskou úmluvu (a na otázky touto smlouvou neupravené ZMPS).
24. Není ani pochyb, že samotný proces uznání a výkonu rozhodčího nálezu vydaného v zahraničí probíhá dle vnitrostátních pravidel při zohlednění odpíracích důvodů dle článku V. Newyorské úmluvy.
25. Odvolací soud pak rovněž souhlasí s tím, že oprávněná splnila všechny formální podmínky stanovené v čl. IV Newyorské úmluvy a že soud nesmí *ex officio* zkoumat důvody pro odepření uznání a výkonu rozhodčího nálezu dle čl. V odst. 1 Newyorské úmluvy.
26. Excesivní tak není ani závěr, že soud před nařízením výkonu rozhodnutí zjišťuje, zda není dán důvod odeprít uznání a výkon rozhodčího nálezu pro rozpor s veřejným pořádkem České republiky (dle čl. V odst. 2 písm. b/ Newyorské úmluvy). Za jednu z hlavních (klíčových) zásad českého práva přitom lze považovat to, že povinnost lze proti vůli povinné osoby za pomoci soudu vykonat jen tehdy, když je existuje způsobitý exekuční titul.
27. Při věcném posuzování návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí soud zkoumá, zda rozhodnutí (jiný způsobitý titul), jehož výkon je navrhován, bylo vydáno orgánem, který k tomu měl pravomoc, zda je vykonatelné po stránce formální a materiální, zda oprávněný a povinný jsou věcně legitimováni,

zda je výkon rozhodnutí navrhován v takovém rozsahu, který stačí k uspokojení oprávněného, zda k vydobytí pohledávky nepostačuje výkon rozhodnutí nařízený nebo navržený jiným způsobem, zda vymáhané právo není prekludováno a zda navržený způsob výkonu rozhodnutí není zřejmě nevhodný. Při výkonu rozhodnutí soud není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost vykonávaného rozhodnutí nebo jiného titulu; obsahem rozhodnutí (jiného titulu), jehož výkon se navrhuje, je soud vázán a je povinen z něj vycházet (*viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2020/98*). Srov. SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, DOLEŽÍLEK, Jiří a kol. *Občanský soudní řád. 3. vydání (3. aktualizace)*. Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 22, shodně též DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav a kol. *Občanský soudní řád I, II. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 2159, marg. č. 6. Zjistí-li soud, že rozhodnutí vydal orgán, který nebyl oprávněn rozhodovat o otázce pojaté do rozhodnutí, návrh na nařízení jeho výkonu zamítne. Tento závěr se uplatní i u titulů jiných orgánů podle § 274 o. s. ř., protože až do řízení o výkon jsou mimo dosah soudní kontroly (srov. SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, DOLEŽÍLEK, Jiří a kol. *Občanský soudní řád. 3. vydání (3. aktualizace)*. Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 22.).

28. Judikatura Nejvyššího soudu je ustálena v tom směru, že k rozporu s veřejným pořádkem dochází tehdy, pokud by přiznání účinku vykonatelnosti rozhodčího nálezu odporovalo základním principům ústavního a právního řádu, společenského zřízení a veřejného pořádku vůbec, přičemž by se jednalo o porušení takového zájmu, na kterém je třeba zcela jednoznačně a v každém ohledu trvat (*viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 189/10, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2016, sp. zn. 20 Cdo 676/2016*). Muselo tedy jít o mimořádné a závažné porušení kogentních norem českého právního řádu (*viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 2552/2022*). Pojem veřejného pořádku zahrnuje především základní normy procesního práva zaručující stranám právo na spravedlivý proces (*viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1877/2016, sp. zn. 20 Cdo 981/2018, sp. zn. 20 Cdo 3620/2018*); veřejný pořádek reflektuje morální, sociální, ekonomické či právní hodnoty natolik důležité, že je nutné je chránit za všech okolností a bez výjimky /*viz ROZEHNALOVÁ, Naděžda. et al. Mezinárodní právo soukromé Evropské unie (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer, a.s. 2013, 448 s./, jde o soubor norem státu, které vyjadřují a chrání základní hodnoty jím přijaté s ohledem na jeho politické, ekonomické, společenské a kulturní uspořádání. Odvolací soud pak souhlasí rovněž s tvrzením oprávněné, že soudy jsou povinny aplikovat výhradu veřejného pořádku restriktivně.
29. Není důvodná námitka, že obvodní soud přezkoumával rozhodčí nález věcně, neboť obvodní soud se zabýval jen přezkumem procesních podmínek řízení o výkonu rozhodnutí i rozhodčího řízení, na čemž nic nemění skutečnost, že odůvodnění této problematiky bylo součástí odůvodnění rozhodčího nálezu. V tomto směru odvolací soud odkazuje na samotnou strukturu rozhodčího nálezu, který systematicky rozlišuje otázky procesní a otázky meritorní. Pokud oprávněná namítá, že rozhodčí soud neřešil otázku územní svrchovanosti dotčených států, tak pak nemůže být přezkoumávané usnesení ani v kolizi s rozhodčím nálezem, pokud obvodní soud tuto otázku vyřešil ve prospěch Ukrajiny. Sama skutečnost, že pro rozhodčí soud byla otázka územní svrchovanosti irelevantní, nevylučuje závěr, že je uvedená otázka podstatná při úvahách o výhradě veřejného pořádku.
30. Obvodní soud podrobně rozepsal (a není ani předmětem odvolacích námitek), že spor účastníků má souvislost s probíhajícím mezinárodním ozbrojeným konfliktem na Ukrajině, kdy invazi ruské armády na Ukrajinu (r. 2022) předcházela tzv. anexe Krymu v roce 2014 a navazující vyvlastnění majetku oprávněné v r. 2015. Tato událost se stala podnětem k zahájení rozhodčího řízení pro porušení Dohody s argumentací, že v důsledku ilegálního anektování Krymu Ruskou federací se z vnitrostátních ukrajinských investic měly stát investice zahraniční, podléhající Dohodě. Česká republika k otázce anexe Krymu Ruskou federací ze dne 7. 5. 2024, č. j. 110830-4/2024-MZV/MPO (viz čl. 428) považuje anexi tohoto území za mezinárodně protiprávní akt bez jakýchkoli právních účinků, tedy území Krymu je z pohledu českých soudů územím Ukrajiny.

Uznání a výkon rozhodčího nálezů by ve svém důsledku zpochybnilo postoj České republiky k oficiálně prezentovanému stanovisku o územní svrchovanosti Ukrajiny nad oblastí Krymu.

31. K námitce odepření ochrany poškozeným ukrajinským společnostem odvolací soud dodává, že sama Newyorská úmluva řeší kolizi práva oprávněné osoby a veřejného pořádku státu výkonu rozhodnutí ve prospěch zachování morální a právní celistvosti právního řádu státu výkonu rozhodnutí.
32. Obecný poukaz na uznání a probíhající výkon rozhodčího nálezů v jiných (politicky stejně smýšlejících) státech odvolací soud dodává, že každý stát si otázku problematiky rozporu s veřejným pořádkem posuzuje samostatně a zcela nezávisle (autonomně) s ohledem na svůj vlastní právní řád. Nadto mu taková rozhodnutí nejsou známa (§ 121 o. s. ř.), ani nebyla oprávněnou předložena (uváděla jen webové odkazy týkající se jiných rozhodčích nálezů), proto se k této otázce nelze blíže vyjádřit.
33. Z uvedených důvodů postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a usnesení soudu I. stupně jako věcně správné potvrdil.
34. O nákladech řízení odvolací soud rozhodl za použití ust. § 254 odst. 1 o. s. ř. dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. *a contrario*. I v odvolacím řízení byla zcela úspěšná povinná, ale žádné náklady řízení jí nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto usnesení **lze** podat dovolání za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 6. Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Proti výroku o nákladech řízení **není** dovolání přípustné.

Praha 11. prosince 2025

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu